

Sygn. akt: X U 465/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała - Koziol

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lutego 2018 r. we W.

sprawy z odwołania wnioskodawcy **R. N.**

od decyzji strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 13.06.2017 r., znak: (...)

o zasiłek chorobowy

I. oddala odwołanie;

II. orzeka, że koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony R. N. wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 12.06.2017 r. , w której organ rentowy postanowił odmówić mu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczony przedłożył zaświadczenie lekarskie za okres od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r. z tytułu niezdolności do pracy. Jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, ubezpieczony nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony wskazał, że wnosi o przyznanie mu zasiłku chorobowego za okres, od kiedy zaczęła się jego niezdolność do pracy, tj. od 16.03.2017 r. do dziś. Podkreślił, że do dnia 16.03.2017 r. pozostawał w zatrudnieniu. Tego samego dnia poszedł do lekarza, który uznał go za niezdolnego do pracy. Wskazał, że nie może pracować ze względu na stan zdrowia. Podkreślił, że jeszcze rok temu prowadził własną firmę, jednak w dniu 30.11.2016 r. Sąd Upadłościowy ogłosił jej upadłość. Działalność jest od tej pory całkowicie zamknięta, ubezpieczony nie może czerpać z niej żadnych korzyści, gdyż do czasu zakończenia postępowania upadłościowego dysponuje nią syndyk. Jednocześnie ubezpieczony nie ma prawa zamknąć działalności w CEIDG. Ubezpieczony wniósł o przyznanie mu zasiłku chorobowego z tytułu zatrudnienia wskazując, że spełnił wszystkie warunki.

Odpowiadając na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Organ rentowy wskazał, że zaskarżoną decyzją z dnia 12.06.2017 r. odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r. Podkreślił, że decyzją z dnia 18.05.2017 r. odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. do 17.05.2017 r., ponieważ wnioskodawca nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Od decyzji tej wnioskodawca nie złożył odwołania. Z tych samych przyczyn odmówiono wnioskodawcy przyznania zasiłku chorobowego za okres wskazany w decyzji.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że podjął postępowanie z tytułu zatrudnienia i zostanie wydana w tym przedmiocie decyzja odmowna, ponieważ wnioskodawca po ustaniu zatrudnienia prowadzi działalność zarobkową.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony R. N. prowadził działalność gospodarczą (...) Centrum (...) R. N. z siedzibą w P.. Z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej podlegał ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1.07.2015 r. do 31.08.2016 r.

Składki za okres od września 2016 r. do lutego 2017 r. zostały opłacone w niewłaściwej wysokości – w dniu 11.10.2016 r. wnioskodawca opłacił składkę za wrzesień 2016 r. w kwocie 297,41 zł, podczas gdy składka należna wynosiła 1475,84 zł, natomiast za miesiące od października 2016 do lutego 2017 r. wnioskodawca nie dokonał żadnej wpłaty z tytułu należnych składek.

W okresie od 17.03.2017 r. do 10.04.2017 r. wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, nie podlegał zaś ubezpieczeniu chorobowemu.

Postanowieniem z dnia 30.11.2016 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu VIII Wydział Gospodarczy do spraw upadłościowych i restrukturyzacyjnych ogłosił upadłość R. N. prowadzącego działalność gospodarczą (...) z siedzibą w P..

Od dnia 6.02.2017 r. do dnia 16.03.2017 r. R. N. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę przez Z. S., w pełnym wymiarze czasu pracy, jako pracownik biurowy.

W dniu 10.04.2017 r. wnioskodawca przedłożył zaświadczenie płatnika składek ZUS Z-3b, w którym wystąpił o zasiłek chorobowy za okres od 20.03.2017 r. do 4.04.2017 r. i od 5.04.2017 do 27.04.2017 i wskazał, że jest objęty ubezpieczeniem jako osoba wykonująca pozarolniczą działalność gospodarczą. Przedłożył również zaświadczenia lekarskie za okres od 28.04.2017 do 17.05.2017, a następnie za okresy 18.05.2017 – 31.05.2017 i 1.06.2017 – 22.06.2017.

Decyzją z dnia 18.05.2017 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. do 17.05.2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

W dniu 11.04.2017 r. wnioskodawca dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego z tytułu działalności gospodarczej od 17.03.2017. Ponadto w dniu 19.04.2017 r. wnioskodawca ponownie złożył druk zgłoszeniowy ZUS ZUA, w którym zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, rentowych i wypadkowego z tytułu działalności gospodarczej od 11.04.2017.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto:

postanowienie z 30.11.2016 r. k. 4

świadcstwo pracy z 17.03.2017 r. k. 5-7

przesłuchanie wnioskodawcy k. 27, 29 (płyta CD)

Decyzja ZUS z 18.05.2017 r. (akta rentowe – załącznik)

Pismo Wydziału Ubezpieczeń i Składek -2 ZUS k. 38, 39

Zaświadczenie ZUS ZLA za okres 20.02.2017 – 4.04.2017

Zaświadczenie ZUS ZLA za okres 5.04.2017 – 27.04.2017

Zaświadczenie ZUS ZLA za okres 28.04.2017 – 17.05.2017

Zaświadczenie ZUS ZLA za okres 18.05.2017 – 31.05.2017

Zaświadczenie ZUS ZLA za okres 1.06.2017 – 22.06.2017

- zaświadczenia w aktach rentowych (załącznik)

Zaskarżoną decyzją z dnia 12.06.2017 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Dowód: decyzja z dnia 12.06.2017 r. – w aktach rentowych(załącznik)

Decyzją z dnia 11.01.2018 r. organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. do 13.08.2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że do dnia 16.03.2017 r. wnioskodawca był zatrudniony przez Z. S.. Na okres od 20.03.2017 r. do 13.08.2017 r. wnioskodawca przedłożył zaświadczenia lekarskie z powodu choroby. Ponieważ jednak od dnia 17.03.2017 r. wnioskodawca nadal prowadzi działalność gospodarczą, brak jest podstaw do wypłaty zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Dowód: decyzja z 11.01.2018 r. k. 37

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Odwołanie należało oddalić jako bezzasadne.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz. U. z 2016, poz. 372 ze zm.), zwanej dalej ustawą chorobową, świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442, z późn. zm.), zwanym dalej "ubezpieczonymi".

Zgodnie z art. 6 w/w ustawy, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2016, poz. 963 ze zm.), zwanej dalej ustawą systemową, osoby prowadzące działalność pozarolniczą dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu na swój wniosek, jeśli są objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi.

Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tym ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony (art. 14 ust. 1 ustawy systemowej).

W niniejszej sprawie stan faktyczny był w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia bezsporny. Wnioskodawca R. N. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i podlegał z tego tytułu dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 lipca 2015 r. do 31.08.2016 r., nie podlegał zaś ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w marcu 2017 r., kiedy powstała jego niezdolność do pracy z powodu choroby. Jednocześnie wnioskodawca bezspornie w okresie od 6.02.2017 r. do 16.03.2017 r. podlegał ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Podkreślenia wymaga, że na wniosek R. N. o przyznanie mu zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. zostały wydane przez organ rentowy trzy decyzje:

1. Ostateczna decyzja z dnia 18.05.2017 r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. do 17.05.2017 r. z powodu nieprzystąpienia przez niego do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Wnioskodawca nie odwołał się od decyzji.
2. Zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja z dnia 12.06.2017 r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.
3. Decyzja z dnia 11.01.2018 r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. do 13.08.2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że do dnia 16.03.2017 r. wnioskodawca był zatrudniony przez Z. S.. Na okres od 20.03.2017 r. do 13.08.2017 r. wnioskodawca przedłożył zaświadczenia lekarskie z powodu choroby. Ponieważ jednak od dnia 17.03.2017 r. wnioskodawca nadal prowadzi działalność gospodarczą, brak jest podstaw do wypłaty zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego.

Niniejsze postępowanie, jako wszczęte na skutek odwołania od decyzji z 12.06.2017 r., dotyczy zatem prawa wnioskodawcy do zasiłku chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za okres od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r. Udokumentowana niezdolność do pracy wnioskodawcy rozpoczęła się w dniu 20.03.2017 r. Wnioskodawca wskazywał co prawda na wcześniejszą datę powstania niezdolności, podnosił bowiem, że był na zwolnieniu lekarskim od dnia 13.02.2017 r. do 16.03.2017 r., a do lekarza udał się jeszcze w dniu 16.03.2017 r. i od tej daty domagał się przyznania zasiłku chorobowego, nie udowodnił jednak, by jego niezdolność do pracy rozpoczęła się przed 20.03.2017 r. W aktach rentowych ZUS nie ma zaświadczenia lekarskiego obejmującego okres 16-19.03.2017 r. oraz wniosku o przyznanie zasiłku chorobowego za okres wcześniejszy niż 20.03.2017 r. (ZUS Z-3b w aktach rentowych).

Skoro zatem bezspornie wnioskodawca w okresie, jakiego dotyczy zaskarżona decyzja, tj. od 18.05.2017 r. do 22.06.2017 r., jak również w okresie powstania niezdolności do pracy - od 20.03.2017 r. (a także wcześniej – od 16.03.2017 r.), nie podlegał dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, to brak było podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. Zasiłek chorobowy przysługiwałby wnioskodawcy tylko wówczas, gdyby stał się on niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 stycznia 2008 r. (I UK 173/07), sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c. ani nie podważyła jej skuteczności w inny, prawem przewidziany, sposób (OSNP 2009/5-6/78). Pomimo wniosku skarżącego, nie było zatem podstaw do badania prawidłowości odmowy przyznania mu zasiłku z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za okres wcześniejszy, przed 18.05.2017 r., ponieważ okres ten objęty był rozstrzygnięciem zawartym w ostatecznej decyzji ZUS z dnia 18.05.2017 r.

Nie ulega wątpliwości, że zasiłek chorobowy przysługuje, jeżeli niezdolność do pracy powstała: w czasie trwania ubezpieczenia i trwa nieprzerwanie również po ustaniu tytułu ubezpieczenia, jak również gdy powstała ona po ustaniu tytułu ubezpieczenia, jeżeli trwała co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia. Sąd Rejonowy nie był jednak w niniejszym postępowaniu uprawniony do badania istnienia podstaw do przyznania wnioskodawcy zasiłku za sporny okres w związku z ustaniem z dniem 16.03.2017 r. jego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, tj. do przyznania wnioskodawcy zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia. W toku postępowania Sąd Rejonowy ustalił bowiem, że rozstrzygnięcie w tym przedmiocie jest objęte odrębną decyzją ZUS – decyzją z dnia 11.01.2018 r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.03.2017 r. do 13.08.2017 r. po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego. Podkreślenia wymaga, że argumenty podniesione przez wnioskodawcę w odwołaniu od zaskarżonej decyzji z dnia 12.06.2017 r., dotyczą w istocie rozstrzygnięcia objętego decyzją z dnia 11.01.2018 r., wnioskodawca podnosi bowiem, że zasiłek jest mu należny

z uwagi na zakończenie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w dniu 16.03.2017 r. i powstanie niezdolności do pracy w dniu 16.03.2017 r.

W celu poddania prawidłowości decyzji organu rentowego dotyczącej odmowy przyznania prawa do zasiłku po ustaniu tytułu ubezpieczenia, wnioskodawca winien zatem skorzystać z uprawnienia do wniesienia odwołania od decyzji ZUS z 11.01.2018 r. Sąd nie jest bowiem uprawniony do orzekania w zakresie wykraczającym poza rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji organu rentowego, jak również nie może bez podjęcia przez ubezpieczonego czynności procesowej w postaci wniesienia odwołania w ustawowym terminie, z urzędu poddać kontroli innej decyzji, niż wyraźnie wskazana w odwołaniu, tylko ze względu na to, że argumenty podniesione w odwołaniu mogłyby jej dotyczyć. Co więcej - decyzja z dnia 11.01.2018 r. wydana została dopiero kilka miesięcy po złożeniu odwołania od decyzji z dnia 12.06.2017 r. i w dniu wydania wyroku, tj. 7.02.2018 r. termin do jej zaskarżenia jeszcze nie upłynął.

Biorąc pod uwagę, dokonane powyżej ustalenia i przeprowadzone rozważania, w punkcie I sentencji wyroku, Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego od zaskarżonej przez niego decyzji organu rentowego, nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.